

ATRAKCJE TURYSTYCZNE

Kościół parafialny pw. św. Urszuli w Kowalu

Z wizerunkiem Kowala nierozdzielnie związany jest także kościół parafialny pw. św. Urszuli, którego początki sięgają XIV wieku. W ciągu ostatnich kilkunastu lat świątynia została gruntownie odnowiona poprzez: nowe pokrycie dachu i wieży kościelnej, nowe tynki, odrestaurowanie plebanii, wybudowanie w 1995 roku dzwonnicy, na której zamontowano trzy dzwony, w tym jeden nowy, noszący imię Jana Pawła II.

Chlubą Kowala jest nowo powstały, wykonany z granitu pomnik króla Kazimierza Wielkiego mieszczący się w założonym od podstaw parku noszącym Jego imię. Pomnik powstał z okazji jubileuszu 700. urodzin w Kowalu naszego największego Rodaka – króla Kazimierza Wielkiego. 30 kwietnia 2010 r., a więc dokładnie w rocznicę urodzin króla, odbyły się w Kowalu ogólnopolskie uroczystości pod Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – Lecha Kaczyńskiego. Pomnik Kazimierza Wielkiego w Kowalu liczy 7 m wysokości z czego 4,5 m to postać króla dzierżącego w jednej ręce miecz, w drugiej zaś zwój dokumen-

tów – jest to jak dotąd największy pomnik w Polsce wykonany z jednej bryły granitu, która ważyła 40 ton. Obecnie postać króla waży 17 ton. Inicjatorem i pomysłodawcą budowy pomnika był Burmistrz Kowala Eugeniusz Gołębiewski, przy dużym wsparciu Rady Miasta Kowala, która w dniu 1 października 2007 r. podjęła uchwałę w sprawie budowy pomnika króla Kazimierza Wielkiego w Kowalu. Natomiast samą budową pomnika zajął się Komitet Budowy pomnika króla Kazimierza Wielkiego w Kowalu, który zrzeszał mieszkań-

ców i przyjaciół miasta, wszystkie organizacje społeczne, kulturalne, zakłady pracy, szkoły i instytucje publiczne.

Kowal szczerzy się integrującymi społeczność lokalną organizacjami, a do najważniejszych i naj-

Park im. Leona Stankiewicza

bardziej aktywnych należą:

- Ochotnicza Straż Pożarna powstała w 1902 roku, posiadająca własną orkiestrę od 1908 roku; OSP w Kowalu w 1995 roku została włączona do

Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. Kowalscy strażacy chlubią się uzyskanym w 2005 roku mistrzostwem województwa kujawsko-pomorskiego w sportach pożarniczych;

- Stowarzyszenie MGKS Kujawiak – dzięki, któremu piłkę nożną w Kowalu uprawia około 100 młodych zawodników z miasta i gminy w ramach 4 drużyn w różnych kategoriach wiekowych. Drużyna seniorów po uzyskaniu w 2007 roku awansu uczestniczyła w rozgrywkach IV ligi, co jest jednym z największych osiągnięć w 50-letniej historii;
- Kółko Rolnicze funkcjonujące aktywnie na rzecz swoich członków od okresu międzywojennego;
- Koło Gospodyń Wiejskich założone w 1955 roku;
- Koło PCK istniejące od 1945 roku;
- Związek Kombatanów RP;
- Związek Emerytów i Rencistów;
- Związek Hodowców Gołębi Poczтовых – osiągający sukcesy krajowe i zagraniczne.

Dla kultury miasta ważna jest działalność Towarzystwa Miłośników Kowala i Okolic im. Kazimierza Wielkiego. Życie kulturalne skupia

Zieleń miejska i budynki Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kowalu

Park im. Kazimierza Wielkiego w Kowalu

się wokół zmodernizowanej w 2005 r. biblioteki miejskiej, szkół, DPS-u w ramach, którego funkcjonują grupy teatralne: Szok i Niepokorni, a przede wszystkim wokół remizy OSP, która pełni funkcję

Galeria Kujawska

domu ludowego. Odbywają się w niej: występy artystyczne, publiczne zebrań, najważniejsze uroczystości miejskie i rodzinne, a także tradycyjne bale sylwestrowe i dobroczynne. Herb, flaga, hejnał, a także hymn Kowala, do którego słowa napisali: Jan Nowicki i poetka Marzenna Lewandowska, a muzykę skomponował i podarował mieszkańcom Kowala Jan Kanty Pawluśkiewicz to symbole oraz integralna część wizerunku rodzinnego miasta króla Kazimierza Wielkiego.

BAZA NOCLEGOWA I GASTRONOMICZNA

Placówki oświatowe i stadion miejski im. Kazimierza Górskiego w Kowalu

Remiza Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kowalu

Zieleń miejska

Zespół boisk Orlik

Węzeł autostrady A1 noszący nazwę Kowal

BAZA NOCLEGOWA I GASTRONOMICZNA

Hotel, restauracja „Podgrodzie”
Przydatki Gołaszewskie 3A
tel./fax: 54 284 25 01
kom.: 603 373 283
www.podgrodzie.com.pl

Motel „Pod Lasem”
ul. Przylesie 3
87-820 Kowal
kom.: 666 721 500

„Agrofarma”
Gołaszewo 60A
tel.: 54 274 72 22
kom.: 501 265 862
www.agrofarma.pl

Restauracja „Ambrozja”
Przydatki Gołaszewskie 6
tel.: 54 274 73 69

Smażalnia ryb
Przydatki Gołaszewskie 1A
kom.: 603 594 017

Obwodnica Kowala

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
FUNDACJA
AKTYWNI RAZEM

Miasto
KOWAL

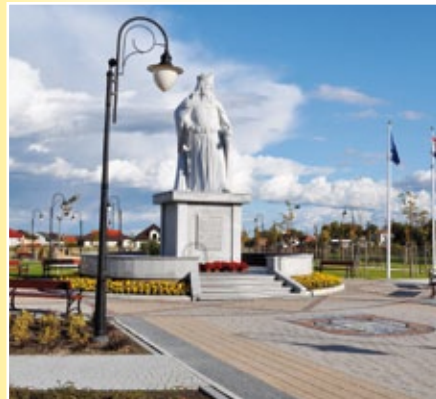
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Europa inwestująca w obszary wiejskie.
Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 Leader, działanie „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Publikacja wydana przez Lokalną Grupę Działania Fundacja AKTYWNI RAZEM, Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

Kowal jest małym miastem w samym centrum Polski. Od jego północno-wschodniej strony znajduje się duży kompleks lasów i jezior Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Miasto zajmuje teren o powierzchni 4,7 km², a liczba jego mieszkańców wynosi 3500. Atutem Kowala jest jego bardzo korzystne pod względem komunikacyjnym położenie - bezpośrednio przy obwodnicy międzynarodowej drogi E-75 oraz 3 km obok autostrady A1, z węzłem „Kowal”. Kilkadziesiąt kilometrów na południe od Kowala znajduje się skrzyżowanie autostrady A1 z autostradą A2.

Miasto chlubi się swoją historią. W 1310 r. urodził się w nim król Kazimierz III, uhonorowany z racji zasług dla rozwoju Polski przydomkiem „Wielki”. Jego ufundowany przez mieszkańców pomnik to wizytówka Kowala. Na przestrzeni wieków Kowal był znaczącym ośrodkiem władzy administracyjnej i sądowej. Miasto zostało bardzo zniszczone podczas wojen polsko - szwedzkich w XVII wieku. Pod koniec XVIII wieku został rozebrany kowalski zamek, a w roku 1870 Kowalowi odebrano prawa miejskie, które zostały przywrócone w 1919 roku.

Pomnik Kazimierza Wielkiego i park noszący jego imię

Do chwili wybuchu II Wojny Światowej Kowal był centrum handlu i rzemiosła. W latach 30-tych XX wieku liczba jego mieszkańców narodowości: polskiej, żydowskiej i niemieckiej wynosiła około 5000. Kowalscy Żydzi stali się ofiarami Holokaustu - z 1500 mieszkańców żydowskiego pochodzenia przeżyło zaledwie 13.

Po upadku komunizmu miasto stało się centrum usługowo - handlowym dla okolicy. W czasie minionych 20 lat stworzono od podstaw system kanalizacji, wraz z oczyszczalnią ścieków, zmodernizowano wszystkie ulice, których ilość zwiększyła się z 31 do 48. O ponad 30 % wzrosła liczba domów, co stało się głównie za sprawą chętnie osiedlających się w Kowalu nowych mieszkańców. Na te inne polskie miast Kowal wyróżnia się dbałością o zieleń, czystość, ład i porządek. Znajdują się w nim: przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum ogólnokształcące i zespół szkół rolniczych, trzy placówki służby zdrowia, stacja pogotowia ratunkowego oraz Dom Pomocy Społecznej dla osób cierpiących na stwardnienie rozsiane.

Dom Pomocy Społecznej

W mieście znajdują się też: bank, zakłady przemysłu metalowego, stolarskie i duża firma produkująca szyby do okien. Funkcjonują tu także: posterunek policji oraz publiczne służby w zakresie drogownictwa, telekomunikacji i energii elektrycznej. Miasto jest otwarte i przyjazne nowym mieszkańcom i inwestorom.

Plac Rejtana w Kowalu

Kowal is a small town situated in the centre of Poland. To the north - east of Kowal there is a beautiful cluster of forests and lakes known as Gostynińsko - Włocławski Landscape Park. The town occupies an area of 4,7 square kilometres and the number of its inhabitants is estimated at around 3500. Kowal's location is definitely advantageous in terms of communication routes. It is situated directly beside the Kowal by-pass, along the E-75 international road (national road no 1) as well as 3 kilometres from the A1 motorway and combined with its own junction located 3 kilometres south of Kowal's town boundaries. 32 kilometres south of Kowal there is an intersection of national roads no 1 and 2. Further south, approximately 15 kilometres, the A1 motorway intersects with the A2 motorway.

The town takes great pride in its history. In 1310 King Casimir III was born in Kowal. He was the only Polish monarch to be nicknamed „Great” for his outstanding achievements in developing the country. The statue of him, which was funded by Kowal's citizens, is the landmark of the town. Throughout the ages Kowal was an established administrative and judicial authority centre. Unfortunately, the town was severely damaged during the Swedish invasion in the XVII century. At the end of the XVIII century, the castle in Kowal was pulled down and the town was deprived of its town privileges in 1870. They were restored in 1919.

Until the outbreak of the Second World War, Kowal was the centre for commerce and craftsmanship. In the 1930s the number of Kowal's inhabitants, consisting of people of Polish, Jewish and German descent, increased to approximately 5000. The vast majority of Jews who lived in Kowal fell victims to the Holocaust. Out of approximately 1500 of them only 13 survived the displacement to ghettos and concentration camps.

After the communist rule had fallen, Kowal became a centre for services and commerce to nearby villages and settlements. Throughout the last two decades, the town has been greatly modernised. It now has a fully functioning sewage system built from the ground up and combined with a water treatment plant. All streets have been modernised and their number has increased from 31 to 48. The number of houses in Kowal has also risen by circa 30 per cent, which is in large part due to many new inhabitants who decided to settle down here. In comparison with other Polish towns, Kowal sets itself apart through great emphasis that its authorities put on making it a green, clean and safe place to live in. The following public places and institutions can be found in Kowal: a kindergarten, a primary school, a middle school, a secondary school, an agricultural school, three health centres, an emergency rescue outpost and the Social Aid Home for people who suffer from sclerosis multiplex (SM).

Additionally, there is a bank in Kowal, metal industry manufacture, carpenter workshops and a large firm producing window-panes. A police station, public roadworks, telecommunications and energy - related service providers are also to be found in Kowal. The town itself is open and welcoming to new inhabitants and investors.

Legenda

1. Kościół Niewiasty, Kościół, POKOJ, Filia Parafii św. Józefa
2. Kościół św. Józefa
3. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
4. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
5. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
6. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
7. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
8. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
9. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
10. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
11. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
12. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
13. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
14. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
15. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
16. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
17. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
18. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
19. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
20. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
21. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
22. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
23. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
24. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
25. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
26. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
27. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
28. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
29. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
30. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
31. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
32. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
33. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
34. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
35. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
36. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
37. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
38. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
39. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
40. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
41. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
42. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
43. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
44. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
45. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
46. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
47. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
48. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
49. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
50. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
51. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
52. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
53. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
54. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
55. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
56. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
57. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
58. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
59. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
60. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
61. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
62. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
63. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
64. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
65. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
66. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
67. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
68. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
69. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
70. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
71. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
72. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
73. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
74. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
75. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
76. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
77. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
78. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
79. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
80. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
81. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
82. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
83. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
84. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
85. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
86. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
87. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
88. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
89. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
90. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
91. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
92. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
93. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
94. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
95. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
96. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
97. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
98. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
99. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy
100. Plac Wolności, Park i Włocławski Park Krajobrazowy

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

- ♦ **Gostynińsko - Włocławski Park Krajobrazowy**
ul. Zamkowa 11
tel.: 54 284 22 26
fax: 54 274 11 05
e-mail: gwpk@xl.wp.pl
- ♦ **Parafia pw. św. Urszuli**
ul. Kazimierza Wielkiego 13
tel.: 54 284 23 13
- ♦ **Dom Pomocy Społecznej**
ul. Kopernika 19
tel.: 54 284 18 65
fax: 54 284 18 49
- ♦ **Miejska Biblioteka Publiczna**
ul. Matejki 8
tel.: 54 284 22 78
- ♦ **Bank Spółdzielczy w Kowalu**
ul. Piłsudskiego 42
tel.: 54 284 22 03
fax: 54 284 22 35
- ♦ **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”**
Wiesław Kościński
ul. Piwna 29
tel./fax: 54 284 22 82
- ♦ **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej VITAMED**
- rehabilitacja, Paweł Jęcka
ul. Piłsudskiego 56
tel./fax: 54 284 15 98
- ♦ **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej**
Wanda Murzyńska
ul. Matejki 6
tel./fax: 54 284 13 38

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
FUNDACJA
AKTYWNI RAZEM

Lokalna Grupa Działania Fundacja AKTYWNI RAZEM jest partnerstwem trójsektorowym powstałym w ramach podejścia Leader. Lokalna Grupa Działania (LGD) to grupa osób reprezentujących miejscową społeczność, zaangażowana w działania na rzecz rozwoju lokalnego. W ramach LGD działają przedstawiciele trzech sektorów: publicznego (samorządu), społecznego (organizacje pozarządowe) oraz gospodarczego (przedsiębiorcy).
Celem działania Fundacji AKTYWNI RAZEM jest realizacja działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i wspieranie inicjatyw na terenie gmin: Baruchowo, Gąbin (gm. miejsko - wiejska), Gostynin, Iłów, Kowal (gm. wiejska), Kowal (gm. miejska), Łąck, Nowy Duninów, Sanniki, Pacyna, Słubice oraz Szczawin Kościelny.

OPRACOWANIE:
Urząd Miasta w Kowalu

ul. Piwna 24
87-820 Kowal

tel. 54 284 12 55
fax. 54 284 22 31

www.kowal.eu
e-mail: kowal@kowal.eu

WYDAWCA:
Lokalna Grupa Działania
Fundacja AKTYWNI RAZEM

ul. Brzozowa 1, 09-520 Łąck
tel./fax: 24 276 61 33

www.aktwnirazem.pl
e-mail: aktywni.razem@wp.pl